

Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на предлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на 139. сједници одржаној 14. децембра 2010. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О МАЗИВИМ МАСТИМА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Правилником о мазивим мастима (у даљем тексту: Правилник) прописују се услови које морају испуњавати млијечне масти, масти и масти састављене од биљних и/или животињских производа који се стављају на тржиште Босне и Херцеговине.
- (2) Одредбе овог правилника односе се на производе који су намијењени за исхрану људи чији садржај масти износи најмање 10% а мање од 90% на масу, а то су:
  - а) млијечне масти тарифних бројева ЦН 0405 и 2106;
  - б) масти тарифног броја ЦН 1517;
  - ц) масти састављене од производа биљног и/или животињског поријекла тарифних бројева ЦН 1517 и 2106.

Садржај масти мора чинити најмање двије трећине суве материје, искључујући со.
- (3) Одредбе овог правилника односе се на производе који остају чврсти при температури од 20°C и прикладни су за употребу као намази.

Члан 2.

(Тржиште)

Производи из члана 1. овог правилника не смију се без прераде испоручивати или достављати крајњем потрошачу, било директно или путем угоститељских објеката, болница, кантина и других сличних субјеката у пословању са храном, ако не испуњавају захтјеве из Анекса I овог правилника.

Члан 3.

(Додавање адитива, ензима, витамина и других помоћних материја)

У производњи производа из члана 1. овог правилника, ако то овим правилником није другачије прописано, допуштена је:

- а) употреба адитива у складу са Правилником о условима употребе прехранбених адитива у храни намијењеној за исхрану људи ("Службени гласник БиХ", број 83/08) и Правилником о употреби прехранбених адитива, осим боја и заслађивача у храни ("Службени гласник БиХ", број 83/08), арома, помоћних материја у процесу производње и ензима у складу са посебним прописима;
- б) додавање витамина, минералних материја и других материја у складу са посебним прописом.

Члан 4.

(Декларисање)

Декларисање производа намијењених за људску исхрану прописано је Правилником о општем декларисању или означавању упаковане хране ("Службени гласник БиХ", број 87/08), те одредбама овог правилника.

ДИО ДРУГИ - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 5

(Назив производа)

- (1) Не доводећи у питање одредбе члана 6. става (2) и члана 8. ст. (3), (4) и (5) овог правилника, за означавање производа из члана 1. овог правилника користе се називи наведени у Анексу I овог правилника. Називи производа из Анекса I овог правилника користе се само за означавање производа који испуњавају захтјеве прописане у том анексу.

- (2) Одредбе става (1) овог члана не примјењују се на:

- а) ознаке производа чија се својства јасно разликују од традиционалне употребе и/или када се ознаке користе да опишу карактеристичан квалитет производа;
- б) концентрисане производе (маслац, маргарин и мијешани намази) који садрже 90% масти или више.

- (3) Производи из става (2) тачке а) овог члана прописани су у Анексу II, који је саставни дио овог правилника.

Члан 6.

(Посебни захтјеви за означавање)

- (1) При означавању производа из члана 1. овог правилника, осим података прописаних у члану 4. овог правилника, за производе из Анекса I овог правилника обавезно је навођење сљедећих података:

- а) назив производа прописан у Анексу I овог правилника;
- б) укупан удио масти у тренутку производње за производе наведене у Анексу I овог правилника;
- ц) удио млијечне, биљне или друге животињске масти, по опадајућем редослиједу удјела изражених као проценат укупне масе у тренутку производње за сложене масти наведене у Анексу I дио Ц овог правилника;
- д) удио соли, читко наведен у попису састојака за производе наведене у Анексу I овог правилника.

- (2) Изузев става (1) тачке а) овог члана, назив производа "минарин" или "халварин" може се употребљавати за производе из Анекса I дијела Б. тачке 3. овог правилника.

- (3) Назив производа из става (1) тачке а) овог члана може се употребљавати заједно с једним или више израза како би се означиле биљне и/или животињске врсте од којих производи потичу, или предвиђена употреба производа, као и другим изразима који се односе на начин производње, ознакама географског поријекла, ако нису у супротности са другим прописима, а посебно са посебним прописима о ознакама оригиналности и ознакама географског поријекла хране као и ознакама традиционалног угледа хране.

- (4) Израз "биљни" може се употребљавати заједно са називима из Анекса I дијела Б. овог правилника, за производе који садрже само масти биљног поријекла, уз услов да удио масти животињског поријекла не прелази 2% укупног удјела масти. Ово одступање се такође примјењује када се наводи назив одређене биљне врсте.

- (5) Подаци из ст. (1), (2) и (3) овог члана морају бити лако разумљиви и наведени на уочљивом мјесту, видљиви, читки и неизбрисиви.

- (6) Податак о удјелу масти у складу са ставом (1) тачком б) овог члана мора бити наведен на сљедећи начин:

- а) просјечни удио масти мора бити наведен без употребе децимала;
- б) просјечни удио масти не смије се разликовати од означеног удјела више од једне процентне јединице; појединачни узорци не смију се разликовати од означеног удјела за више од двије процентне јединице;
- ц) у свим случајевима просјечни удио масти мора задовољава границе наведене у Анексу I овог правилника.

- (7) Изузев става (6) овог члана, означени удио масти производа из Анекса I дијела Б. тачка 1. и Ц. тачка 1. овог правилника треба да одговара минималном удјелу масти у производу.

Члан 7.

(Маслац)

- (1) Ознака "маслац" може се употребљавати за сложене производе у којима је маслац важан дио, било у погледу количине или за карактерисање производа. Готов производ мора садржавати најмање 75% млијечне масти и бити произведен искључиво од маслаца који испуњава захтјеве из Анекса I дијела А. тачка 1. овог правилника, те других наведених састојака.

- (2) Ознака "маслац" може се употребљавати за сложене производе који садрже најмање 62%, а највише 75%

млијечне масти, ако су задовољени други услови из става (1) овог члана и ако ознака производа укључује израз "производ од маслаца".

- (3) Изузев ст. (1) и (2) овог члана ознака "маслац" може се употребљавати заједно са ријечју или ријечима за означавање производа који садрже најмање 34% млијечне масти, а наведени су у Анексу III који је саставни дио овог правилника.
- (4) Употреба ознаке "маслац" у складу са одредбама ст. (1), (2) и (3) овог члана подлијеже захтјеву да се при означавању и презентацији производа наведе удио млијечне масти, а ако други додати састојци садрже маст, и укупни удио масти.
- (5) Израз "производ од маслаца" из става (2) и ознаке из става (4) овог члана морају бити наведени на истакнутом мјесту, лако уочљиви и читљиви.

Члан 8.

(Терминологија)

- (1) Израз "традиционални" може се употребљавати заједно са називом "маслац" из Анекса I, дијела А. тачка 1. овог правилника, ако је производ добијен директно од млијека или павлаке.
- (2) За потребе овог члана, "павлака" означава производ добијен од млијека у облику емулзије типа уље у води, који садржи најмање 10% млијечне масти.
- (3) За производе из Анекса I овог правилника забрањено је употребљавати изразе који наводе, упућују на или дају наслутити удио масти, осим оних прописаних у том Анексу.
- (4) Изузев става (1) овог члана додатно се могу употребљавати сљедећи изрази:
  - а) "са смањеним удјелом масти", за производе из Анекса I овог правилника који садрже најмање 41%, а највише 62% масти;
  - б) "са малим удјелом масти" или "лагани", за производе из Анекса I овог правилника који садрже 41% масти или мање.
- (5) Изрази "са смањеним удјелом масти" односно "са малим удјелом масти" или "лагани" могу се употребљавати и као замјена за називе "тричетвртмасни", односно "полумасни" из Анекса I овог правилника.

ДИО ТРЕЋИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 9.

(Утврђивање усклађености)

- (1) За утврђивање усклађености производа са прописаним општим захтјевима квалитета у сврху службене контроле користе се важеће методе прописане посебним прописом као и друге валидне међународно признате методе.
- (2) Поступак који се примјењује за провјеру усклађености са одредбама члана 6. става (6) овог правилника прописан је у Анексу IV, који је саставни дио овог правилника.

Члан 10.

(Службене контроле и инспекцијски надзор)

Службене контроле и инспекцијски надзор спроводиће се у складу са важећим прописима у БиХ.

Члан 11.

(Престанак важења одредаба)

- (1) Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о квалитету јестивих уља и масти биљног поријекла и маргарина, мајонеза и њима сродних производа ("Службени лист СФРЈ", број 27/85), од чл. 41. до 55. које се односе на маргарин.
- (2) Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о квалитету млијека, млијечних производа, сирила и чистих култура ("Службени лист СФРЈ", број 51/82), од чл. 59 до 65, које се односе на маслац.

Члан 12.

(Прелазне одредбе)

Производи произведени у складу са прописима из члана 11. овог правилника могу се стављати на тржиште најкасније 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 13.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 337/10
14. децембра 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

АНЕКС I

Група масти	Назив производа	Категорије производа
Дефиниције		Додатни описи категорије с податком о количини масти (%)
А. Млијечне масти Производи у облику чврсте, пластичне емулзије, првенствено типа вода у уљу, добијени искључиво од млијека и/или одређених производа од млијека, којима је маст важна компонента. Могу се додати и друге материје неопходне за производњу, под условом да се те материје не користе у сврху дјелимичне или потпуне замјене било које млијечне компоненте.	1. Маслац	Производ чији удио млијечне масти износи најмање 80%, а мање од 90%, удио воде највише 16% те удио безмасне суве материје млијека највише 2%.
	2. Тричетвртмасни маслац (*)	Производ чији удио млијечне масти износи најмање 60%, а највише 62%.
	3. Полумасни маслац (**)	Производ чији удио млијечне масти износи најмање 39%, а највише 41%.
	4. Млијечни намаз X%	Производ са сљедећим удјелима млијечне масти (X%): - мање од 39%; - више од 41%, а мање од 60%; - више од 62%, а мање од 80 %.
Б. Масти Производи у облику чврсте, пластичне емулзије, првенствено типа вода у уљу, добијен од чврстих и/или течних биљних и/или животињских масти прикладних за исхрану људи, чији удио млијечне масти износи највише 3% укупног удјела масти.	1. Маргарин	Производ добијен од биљних и/или животињских масти, чији удио масти износи најмање 80%, а мање од 90%.
	2. Тричетвртмасни маргарин (***)	Производ добијен од биљних и/или животињских масти, чији удио масти износи најмање 60%, а највише 62%.
	3. Полумасни маргарин (****)	Производ добијен од биљних и/или

		животињских масти, чији удио масти износи најмање 39%, а највише 41%.
	4. Масни намази X%	Производ добијен од биљних и/или животињских масти, са следећим удјелима масти (X%): - мање од 39%; - више од 41%, а мање од 60%; - више од 62%, а мање од 80%.
Ц. Масти састављене од биљних и/или животињских производа Производи у облику чврсте, пластичне емулзије, првенствено типа вода у уљу, добијени од чврстих и/или течних биљних и/или животињских масти прикладних за исхрану људи, чији удио млијечне масти износи између 10% и 80% укупног удјела масти.	1. Мијешани намаз	Производ добијен од смјесе биљних и/или животињских масти, чији удио масти износи најмање 80%, а мање од 90%.
	2. Тричетвртмасни мијешани намаз (*****)	Производ добијен од смјесе биљних и/или животињских масти, чији удио масти износи најмање 60%, а не више од 62%.
	3. Полумасни мијешани намаз (*****)	Производ добијен од смјесе биљних и/или животињских масти, чији удио масти износи најмање 39%, а не више од 41%.
	4. Мијешани намаз X%	Производ добијен од смјесе биљних и/или животињских масти, са следећим удјелима масти (X%): - мање од 39%; - више од 41%, а мање од 60%; - више од 62%, а мање од 80%.

(*) одговара „smør 60“ у Данској (**) одговара „smør 40“ у Данској (***) одговара „margarine 60“ у Данској (****) одговара „margarine 40“ у Данској (*****) одговара „blandingsprodukt 60“ у Данској (*****) одговара „blandingsprodukt 40“ у Данској
--

Напомена: Млијечна маст производа наведених у Анексу I може се модификовати само физикалним процесима

АНЕКС II

Производи који се означавају уобичајеним називима и/или називима који описују карактеристично својство производа, а под којима се стављају на тржиште наведених земаља:

а) Босна и Херцеговина

- 1) „Стони маргарин“, за маргарин произведен од масти искључиво биљног поријекла и воде, који није мазив на температури хладњака (4 - 8°C);
- 2) „Млијечни маргарин“, за маргарин који садржи најмање 5% пуномасног млијека, обраног млијека или других одговарајућих производа од млијека;
- 3) „Течни маргарин“, за производ као што је маргарин са најмање 80% масти биљног поријекла, који је течне конзистенције и не може се мазати;
- 4) „Домаћи маслац“, за маслац произведен од непастеризоване павлаке који садржи најмање 78% млијечне масти и највише 20% воде;
- 5) „Намаз од маслаца“, за производ којем је основни састојак маслац, а произведен је у складу са произвођачком спецификацијом.

б) Шпанија

- 1) „Mantequilla de Soria“ или „Mantequilla de Soria dulce“, „Mantequilla de Soria azucarada“, за заслађени ароматизовани производ од млијека који садржи најмање 39% млијечне масти.

ц) Њемачка

- 1) „Butterkäse“, за полутврди масни сир од крављег млијека, који садржи најмање 45% млијечне масти у сувој материји сира;
- 2) „Kräuterbutter“, за производ на бази маслаца са зачинима, који садржи најмање 62% млијечне масти;
- 3) „Milchmargarine“, за маргарин који садржи најмање 5 % пуномасног млијека, обраног млијека или других одговарајућих производа од млијека.

д) Енглеска

- 1) „Brandy butter“, „Sherry butter“ или „Rum butter“, за заслађени производ са најмање 20% млијечне масти који садржи алкохол;
- 2) „Buttercream“, за заслађени производ који садржи најмање 22,5% млијечне масти.

е) Француска

- 1) „Beurre d'anchois, de crevettes, de langouste, de homard, de crabe, de langoustine, de saumon, de saumon fumé, decoquille Saint-Jacques, de sardine“, за производе са морским плодовима, који садрже најмање 10% млијечне масти.

ф) Финска

- 1) „Munavoit“, за производ са јајима, који садржи најмање 35% млијечне масти.

г) Шведска

- 1) „flytande margarin“, за производ који садржи најмање 80% масти биљног поријекла, као што је маргарин, који је течне конзистенције и не може се мазати;
- 2) „messmör“, за заслађени или незаслађени производ од млијека на бази сурутке, који садржи најмање 2% млијечне масти;
- 3) „vitlöksmör“, „persiljesmör“ ili „pepparrotssmör“, за производ са материјама за ароматизовање, који садржи најмање 66% млијечне масти.

АНЕКС III

Производи из члана 7. става (3):

Врста производа	Састав производа	Минимални удио млијечне масти
Алкохолни маслац (маслац који садржи алкохолна пића)	Маслац, алкохолно пиће, шећер	34%

АНЕКС IV

Провјера означеног удјела масти спроводи се тако што се из серије узима пет случајних узорака за провјеру и анализу, а примјењују се сљедећа два поступка:

- A. Аритметичка средина пет добијених резултата упоређује се са означеним удјелом масти. За означени удио масти сматра се да одговара ако се аритметичка средина удјела не разликује од означеног удјела масти за више од једне процентне јединице.
- B. Пет појединачних резултата упоређује се са дозвољеним одступањем ($\pm$ двије процентне јединице од означеног удјела масти) наведеним у члану 6. става (6) тачка б) овог правилника. Ако је разлика између највеће и најмање вриједности пет појединачних резултата мања или једнака четири процентне јединице, сматра се да је задовољен захтјев члана 6. става (6) тачка б) овог правилника.

Ако се утврди задовољавање услова наведених под А. и Б, сматра се да серија која се провјерава задовољава захтјеве члана 6. става (6) тачка б) овог правилника, чак и ако једна од пет вриједности пада изван дозвољеног одступања од $\pm$ двије процентне јединице.